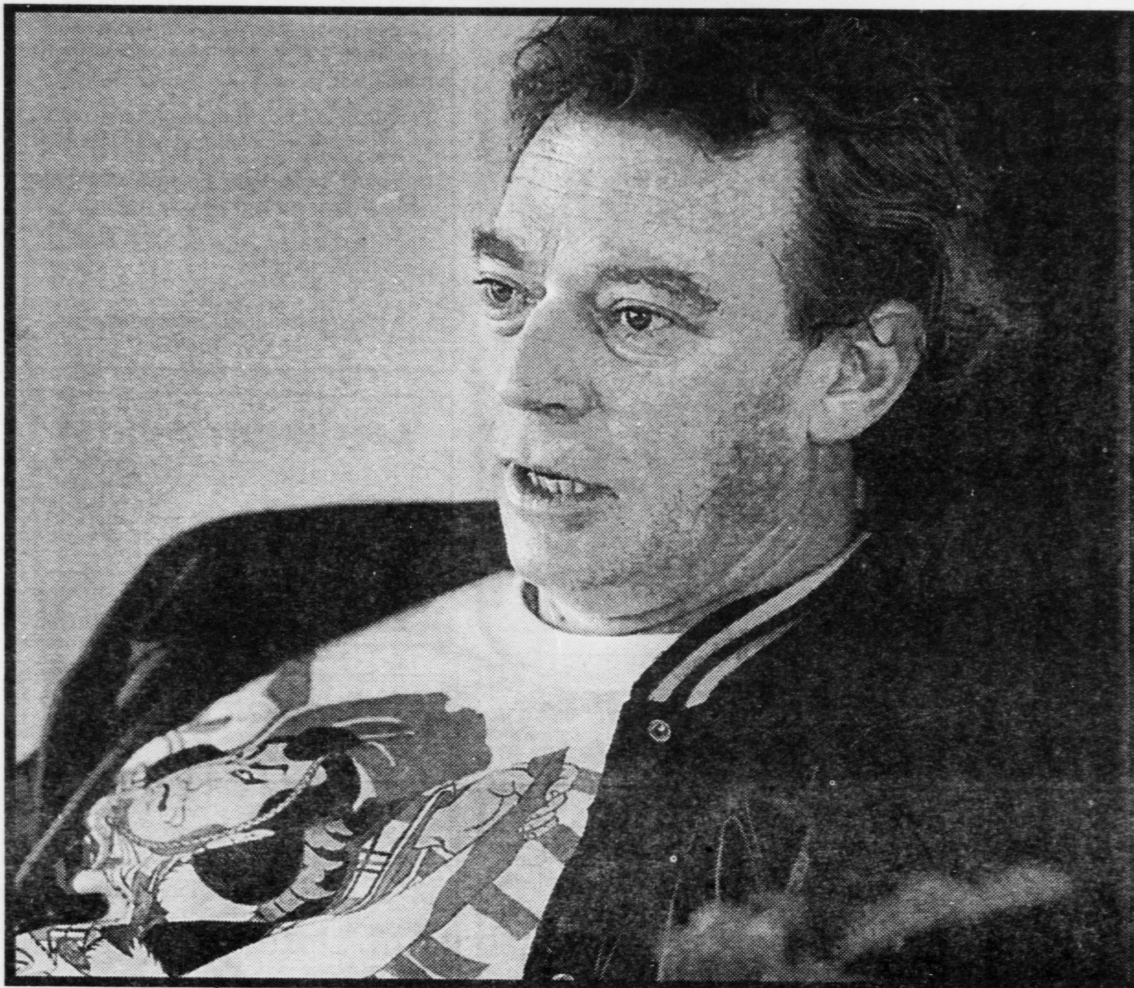

Atlantsljómur, Requiem hjá Verdi: fyrra konsertin verður í kvøld

— Slíkt er gott fyri handilslívið, og hetta kundi hent í Føroyum. Tí haldi eg, at handilsfólk og ferðavinna áttu at ment hetta, og at tit áttu at tikið ímóti hesum við opnum ørnum

heims mál, einum nýtist ikki at siga so nógv, fyri at fáa tað at ljóða vakurt. Eg havi stjórnad í mongum londum, men altíð er tað tónleikurin, ið bindur fólk saman. Ert tú útbúgvinn tónleikari, so kennir tú felagsmálið. Restin er upp til persónligu gávnarnar at lata frá sær og evnini at samskifta og samstarva. Tó mugu vit altíð minnast, at tað hevur týðning, at njóta tað ein arbeiðir við, at hava tað stuttligt, tí hetta smíttar á áhoyran, sigur Yaacov Bergman.

- Júst hetta sermerkir henda festivalin, Atlantsljómur. Vit eru so nógv fólk, fleiri kór, og øll elska vit tað vit gera her, og tað er hugtakandi og gott at vera saman við teimum. Tey syngja enn tá um kvøldarnar, tá vit hava frí, og tað er hugtakandi at hoyra fólkasangir og annað. At øll ikki hava tónleik sum yrki ger einki, tí tey leggja dygdargóð úrslit fram, sigur

Bergman.

Tit verða tikin á bóli

- Konsertirnar í vikuskiftinum verða framúrskarandi. Tit verða tikin á bóli. Og húsið og salurin eru av besta slag. Óivað kundu mong kór hugsað sær at sungið her og luttikið í slíkum festivali.

- At framføra Requiem krevur stóra meg. Norðurlandahúsið er ikki so stórt, heldur ikki lítið, so luttakararnir merkja veruliga staðið og skapa so ótrúligan ljóm, at øll, ið eru til staðar, merkja serstaka „live“ dæmin, sigur Bergman.

- Samband verður millum

Vakurt

Mikukvøldið var Bergman, saman við øðrum luttakandi gestum, ein túr í føroysku náttúruni. Hetta hugtók hann:

- Tað er víst, at hesar oyggjar hava ein anda yvir sær og vakra náttúru, og

kenslón á hesum stað hevur árin á meg. Tað er ein andaligur kjarni á staðnum, orsakað av náttúruni, ið ger alt so vakurt og djúpt, og fólk her virðismeta staðið og tónleik. Her finnur ein sonn, ektað menniskju, tað kemur fram í tónleikinum, og tey syngja sera vakurt, við rætta norðurlenska ljóminum, ið mær altíð hevur dámað sera væl. Tað var ein av orsökunum til vitjan mína, greiðir Bergman frá.

Gott fyri búskap og handilslið

- Tit áttu at gjørt henda festival til eina árliga hending. Samfelagið átti at tikið hetta til sín og roynt at ment hetta til eitt afturvendandi tiltak í mentanarlívinum. Hvat kann vera vakrari, enn at føra fólk úr ymsum londum og mentanum saman um tónleik?, spyr Bergman.

- At føra saman fólk, ið framleiða dygdargótt úrslit, kann enn tá verða megnandi fyri búskapin. Tað er kent í

USA, at smáir, ókendir býir knappliga gerast tað heilt stóra í hugaheiminum hjá fólk, tí ein dygdargóður festivalur verður hildin har árliga. Fólk koma úr øllum ættum og mugu bíleggja atgongumerkini langa tíð frammanundan, sigur Yaacov Bergman, og visir á ein lítlan bý norðanfyrir Seattle, ið júst upplivdi hetta, tá tey byrjaðu við einum Shakespeare-festivali, ið byrjaði úr ongun, men menti seg til nakad áhugavert og hugtakandi.

- Slíkt er gott fyri handilslívið, og hetta kundi hent í Føroyum. Tí haldi eg, at handilsfólk og ferðavinna áttu at ment hetta, og at tit áttu at tikið ímóti hesum við opnum ørnum, tí tað krevur ikki so nógv. Tað er umráðandi at hava hugsjónir, heldur Yaacov Bergman.

Millum størstu tónlistaverk

Um Requiem hjá Verdi sigur Bergman, at hann 6 ferðir

áður hevur stjórnad verkinum, ið hann metir millum størstu tónlistaverk í heiminum.

- Dramatikkur er í verkinum og nakad av tí besta, ið Verdi hevur skrivað, er at finna her, sigur Bergman, ið kallar Verdi ein meistara í at skriva fyri messingljóðfór.

Einsamallir megna teir einki

- Tað týðningarmesta er at hava hugsjónir, sigur Yaacov Bergman, og hann heldur fyri teikararnar vita, hvat teir gera.

- Einsamallir megna teir tó einki, og tí haldi eg tað hava týðning, at tit taka undir við hesum, um ein festivalur, sum Atlantsljómur, skal gerast afturvendandi, árlig hending, sigur Yaacov Bergman og endar við orðunum:

- The world should know about this place.

Gongdin í verkinum

„Messa da Requiem“ er skift sundur í sjei høvuðspartar, har annar partur, „Dies irae“, er munandi longri og máttmiklari enn hinir. Byrjanin „Requiem aeternam“ er ein bøn um ævigan fríd, og har ræður ein fríðsælur andi í skifti millum myrkur og ljós í tónleikinum. Við doyvdum pianissimo leggja celloimar fyrri við sorgarlag í moll, sum fíllimar svára aftur við ljósari durmotivi á orðunum „et lux perpetua“ (og ævigt ljós). Satsurin risur upp í einum ljómandi „kyrie“ og fellur so til hvíldar aftur í pianissimo.

Í teim 19 grúndunum í „Dies irae“ („Vreiddinn dagur“) verður innihaldið hvørja ferð frábøðað frammanundan í orkesturspælinum. Við fyra brakandi g-moll akkordum og kenslu av omalopi og fossaduni í tónleikinum verður tó inngangandi tveittur út í dómadagsræðuligleikan, og í kromatiskt fallandi fortissimo hoyrast ræðsluskriggin í kórnum. Hesin skakandi satsur kemur fleiri ferðir aftur í verkinum.

Sterkur er kontrasturin millum gellandi málmlangan í „Tuba mirum“ („Tá basílin sendir sín ófrættaljóð“), har tær fyra trompetimar láta afturljóð frá teim fyrra øyka trompetunum aðrastaðni í salinum, og deyða staacca-tóid í „Mors stupedit“ („Stórðna skulu deyði og náttúra“), sum við sínum kikkandi pausueffekti fær tónleikastreymin til at stórðna.

Í „Rex tremendae“ („Tú kongur av ræðandi veldi“) verður mótsetingun drigin fram millum dómandi himnadrotin og bønina um frelsn.

Við sorgarsanginum „Lacrymosa“ („Tárafullur dagur tann“) fellur hesin megnarsatsur síssandi til hvíldar.

Meðan „Offertorium“, sungið av fyri solistum, er ein kensluborin satsur, trýnir „Sanctus“ fram sum ein stórfagnandi dupultfuga í 8-raddaðum kóri.

Yvir „Agnus dei“ hvílir gregorianskur dāmur yvir einraddaða kórsanginum, har tónleikurin tó so við og við fyrst í orkestrinum og so eisini í kórnum setir harmoniir til.

Í „Lux aeterna“ („Ævigt ljós lýsi fyri teimum“), seinastu bønini fyri tí farna, ræður himmalsk fríðsæla.

Í „Libera me“ („Bjarga mær, Harn“) verður bónd fram ynski um frelsu frá ævigum deyða - eitt ynski, sum gerst enn meira innligt og tráandi við endurtøku av brotum úr „Dies irae“, „Requiem aeternam“ og „Sanctus“.